

Sinteza propunerilor și recomandărilor de modificare a Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă 2023-2025, parvenite la etapa de consultare prealabilă, în perioada 7 – 25 noiembrie 2024

<i>Propunerea</i>	<i>Autorul propunerii</i>	<i>Opinia autorității implementatoare</i>	<i>Decizia CCGD</i>
1. Angajamentul 1 Acces la informații			
1.1. Elaborarea și prezentarea ghidului practic privind transparența proactivă care să conțină Capitolul II din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, Centrul de Politici și Reforme	Centrul de Politici și Reforme	Comentariu Elaborarea ghidului va facilita aplicarea de către furnizorii de informații a prevederilor legale privind transparența pro-activă.	Se acceptă
1.2. Formalizarea și operaționalizarea Grupului de lucru privind accesul la informații de interes public. <i>Responsabil:</i> Cancelaria de Stat	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare Crearea grupurilor de lucru pentru impulsivarea realizării angajamentelor Planului ține de competența Comitetului și se decide în regim de lucru, în vederea asigurării funcționării Comitetului (art. 16 din Regulamentul Comitetului). Dat fiind faptul că Grupul de lucru a fost creat pe platforma Comitetului se propune emiterea unei Hotărâri a acestuia de instituire a grupului de lucru pentru suport în implementarea Angajamentului 1 Acces la informații . <i>În cadrul ședinței bilaterale cu CPR</i> a fost acceptată propunerea Secretariatului.	Nu se acceptă
1.3. Evaluarea implementării Legii nr. 148/2023 în anul 2024 (elaborarea Raportului). <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, grupul de lucru ad-hoc	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare Acțiunea se regăsește în Planul actual la 1.7.10. Totodată menționăm că potrivit legislației actuale rolul Cancelariei de Stat este de a solicita date statistice de la furnizorii de informații prevăzuți în art. 32, pct. (2) din Legea nr. 148/2023 și, în baza acestor date, să genereze raportul anual privind examinarea și soluționarea cererilor de comunicare a	Se acceptă parțial

		<p>informațiilor de interes public. Suplimentar, acestei informații, în formularul de raportare, au fost incluse întrebări suplimentare, ce țin de aspectul calitativ al soluționării cererilor de acces la informații, cum ar fi: cele mai frecvente motive ale refuzului sau respingerii cererii, motivele depășirii termenului de soluționare, proleme și dificultăți întâmpinate. Totodată, raportul va include date privind cererile înaintate în instanța de judecată. Referitor la verificările ad-hoc, Cancelaria de Stat nu are un astfel de mandat. Conform legislației în vigoare, dreptul de a verifica respectarea și exercitarea conformă de către autoritățile publice, organizații și întreprinderi a atribuțiilor privind drepturile omului îl are Avocatul Poporului.</p> <p>În cadrul ședinței bilaterale cu CPR a fost convenit de suplimentat redacția 1.7.10, astfel încât să ne asigurăm că Raportul va cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • date statistice despre comunicarea informațiilor la cerere; • rezultatele monitorizării transparenței proactive; • statistici privind practica judiciară; • concluzii și recomandări. 	
<p>1.4. Elaborarea propunerilor de îmbunătățire a Legii nr. 148, în baza raportului de evaluare. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, grupul de lucru ad-hoc</p>	<p>Centrul de Politici și Reforme</p>	<p>Argumentare Analiza ex-post de evaluare a legilor ține de competența exclusivă a Parlamentului Republicii Moldova. În consecință, acțiunea nu poate fi inclusă în Planul de acțiuni actual.</p>	<p>Nu se acceptă</p>

<p>1.5. Analiza de evaluare <i>ex-post</i> a Legii nr. 148 de către Parlament cu scopul identificării modificărilor legislative necesare. <i>Responsabil:</i> Parlamentul Republicii Moldova</p>	<p>Centrul de Politici și Reforme</p>	<p>Argumentare Analiza ex-post de evaluare a legilor ține de competența exclusivă a Parlamentului Republicii Moldova. În consecință, acțiunea nu poate fi inclusă în Planul de acțiuni actual.</p> <p>Totodată, Cancelaria de Stat va înainta propunerea efectuarea analizei respective în Programul legislativ pentru anul 2025.</p> <p><i>În cadrul ședinței bilaterale cu CPR</i> a fost agreată propunerea Cancelariei de Stat.</p>	<p>Nu se acceptă</p>
<p>1.6. Elaborarea/adaptarea modelului-tip (șablon) și stilului grafic (design) ale paginilor web oficiale ale APL și acordarea asistenței tehnice pentru preluarea șablonului de către APL-uri. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, grupul de lucru, STISC</p>	<p>Centrul de Politici și Reforme</p>	<p>Comentariu Cu mențiunea de a include ca responsabili pentru implementarea acțiunii a I.P. STISC</p> <p>În cadrul ședinței Comitetului de coordonare a fost agreată acceptarea propunerii de a extinde aria acțiunii 1.7.1.2 și la nivel de APL, și includerea acțiunii noi distincte pentru APL în următoarea redacție: Adaptarea modelului-tip (șablon) și stilului grafic (design) ale paginilor web oficiale ale APL și stabilirea mecanismului de acordare a suportului necesar pentru aplicarea șablonului de către APL-uri.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>1.7. Coordonarea planurilor de instruire coordonate a reprezentanților furnizorilor de informații. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, grupul de lucru ad-hoc</p>	<p>Centrul de Politici și Reforme</p>	<p>Argumentare Actualmente, instruirile online sunt desfășurate de către Institutul de Administrație Publică al USM, instituție de învățământ acreditată de ANACEC.</p> <p>Alte cursuri de instruire au fost realizate de către autorii Legii nr. 148/2023, în baza Ghidului practic al Legii privind accesul la informațiile de interes public.</p>	<p>Nu se acceptă</p>

		<p>Pentru asigurarea calității instruirilor se propune programele de instruire să fie în conformitate cu Ghidul menționat.</p> <p><i>În cadrul ședinței bilaterale cu CPR</i> ca acest subiect să fie dezvoltat în cadrul Grupului de lucru pentru acces la informații. Coordonarea conținutului instruirilor și a geografiei cursurilor va fi pe agenda următoarei ședințe.</p>	
<p>1.8. Elaborarea unui program de instruire privind implementarea Legii nr. 148/2023 în cadrul Institutului de Administrare Publică și includerea acestuia în Planul de formare și dezvoltare profesională a personalului din autoritățile publice pentru anul 2025. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, Institutul de Administrație Publică</p>	Centrul de Politici și Reforme	<p>Argumentare Institutul de Administrație Publică desfășoară cursul online de instruire privind accesul la informației din ianuarie 2024. Totodată, programul cursului interactiv online a fost deja dezvoltat de experți, cu suportul proiectului Consiliului Europei, și, la începutul anului 2025, urmează să fie definitivate aspectele tehnice pentru integrarea conținutului actualizat pe platforma de instruire online a IAP.</p> <p>IAP la începutul anului 2024, la solicitarea CS, a menționat că la moment nu deține capacități suficiente pentru desfășurarea unui curs în format fizic, dedicat accesului la informații de interes public, totodată, aspectele generale ale subiectului sunt incluse în cursurile de formare a funcționarilor publici debutanți. În contextul reorganizării inițiate a IAP, se consideră prematură includerea acestei acțiuni, neavând siguranța implementării ei către finalul anului 2025.</p>	Nu se acceptă
<p>1.9. Elaborarea regulamentului-tip și procedurilor standard de procesare a cererilor de informație.</p>	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare	Nu se acceptă

<p><i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, Centrul de Politici și Reforme</p>		<p>Considerăm ineficient de elaborat un regulament-tip, din considerentul că furnizorii de informații sunt variați și, respectiv, au o structură organizatorică distinctă. Respectiv, nu va fi posibil de tipizat actorii și procesele aferente recepționării, examinării și soluționării cererilor de comunicare a informațiilor de interes public.</p> <p>În cadrul ședinței bilaterale cu CPR au fost discutate detaliat aspectele propuse de CPR. Ținând cont de numărul și diversitatea furnizorilor de informații, organizarea internă a activității acestora, a fost agreat că este un subiect aferent modalităților specifice interne de organizare a activității și proceselor. Respectiv, organizarea procesului de recepționare, examinare, răspuns și soluționare a divergențelor de comunicare a informațiilor de interes public sunt aranjamente interne ale furnizorului de informații.</p>	
<p>1.10. Dezvoltarea Platformei e-Democrație (modulul e-Petiții) care va include instrumente digitale necesare pentru procesarea cererilor de acces la informații de interes public, vizualizarea trasabilității acestora, generarea de date statistice dezagregate privind examinarea cererilor de către furnizorii de informații asigurând astfel o mai bună monitorizare a respectării cerințelor legale)”. <i>Responsabili:</i> Agenția Guvernare Electronică, Cancelaria de Stat.</p>	<p>Agenția de Guvernare Electronică Cancelaria de Stat</p>	<p>Comentariu Reieșind din: (i) rezultatele acțiunii 1.7.9; (ii) numărul mare al furnizorilor de informații stabiliți prin Legea nr. 148/2023; (iii) necesitatea asigurării trasabilității examinării cererilor de acces la informații de interes public, precum și a acurateței datelor statistice necesare elaborării Raportului anual privind examinarea cererilor de acces la informații, se consideră necesară setarea opțiunii digitale de evidență a cererilor date. Modalitatea practică de dezvoltare a acestei opțiuni a fost identificată în dezvoltarea unui modul dedicat pe platforma de democrație participativă e-Democrație, al cărei concept a</p>	<p>Se acceptă</p>

		fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 564/2024. Identificarea unei soluții digitale a procesului de recepționare, examinare și monitorizare a cererilor de acces la informații a fost recomandată și de către Mecanismul Independent de Raportare al OGP.	
1.11. <i>Modificarea pct. 1.7.11</i> după cum urmează: Promovarea prevederilor legii în rândul diferitor categorii de populație, prin campanii de informare, ghiduri de accesare a informației, instrumente online de depunere a cererilor de informație de interes public, instruirii - accesibile și ajustate la diferite grupuri-țintă. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, OSC-uri, APC și APL	Centrul de Politici și Reforme	Comentariu În formula propusă de Cancelaria de Stat la acest punct.	Se acceptă
1.12. <i>Modificarea pct. 1.7.11</i> după cum urmează: Activități de informare a cetățenilor privind dreptul de acces la informații de interes public. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, Congresul Autorităților Locale din Moldova, organizații ale societății civile, parteneri de dezvoltare	Cancelaria de Stat	Comentariu Se consideră oportun de a nu limita activitățile de informare a populației generale privind drepturile de acces la informații doar în cadrul unei campanii, realizate de către câțiva actori, dar de a diversifica formatul, canalele de informare și entitățile implicate în realizarea acestor acțiuni.	Se acceptă
1.13 <i>Reformularea acțiunii 1.7.5</i> în: „Diseminarea versiunii editate a Manualului de aplicare a Legii nr. 148/2023, precum și a informației de accesare a versiunii electronice a acestuia”. Modificarea indicatorilor de evaluare a implementării acțiunii în: Nr. furnizorilor asigurați cu suport metodologic de aplicare a Legii, în format editat și electronic.	Cancelaria de Stat	Comentariu Inițial a fost planificat evenimentul de desfășurare a evenimentului public dedicat intrării în vigoare a Legii nr. 148/2023 în cadrul căruia să fie prezentat Manualul de aplicare a Legii. Ținând cont de faptul că ghidul a fost finalizat mai târziu decât planificat, desfășurarea evenimentului a devenit irelevantă.	Se acceptă
1.14. <i>Extinderea termenului acțiunii 1.7.6 și pentru anul 2025</i>	Cancelaria de Stat	Comentariu Această acțiune, în fapt, este cu un caracter permanent, fiind necesară instruirea continuă a angajaților, inclusiv a celor noi, a furnizorilor de informații de interes public în aplicarea corectă	Se acceptă

		a prevederilor Legii nr. 148/2023 cu privire la accesul la informațiile de interes public.	
1.15. <i>Completarea acțiunii 1.7.7</i> cu platforma LearnIn și majorarea indicatorului: Minimum 500 de funcționari instruiți online anual	Cancelaria de Stat	Comentariu Urmare implementării acestei acțiuni a fost constatată necesitatea extinderii accesului la instruirile online pe diferite platforme de instruire. De asemenea, se consideră relevant și majorarea indicatorului, propunerea fiind susținută atât de interesul față de acest curs, cât și de statisticile pe care le avem la accesarea cursului pe parcursul anului 2024.	Se acceptă
2. Angajamentul 2 Transparența în procesul decizional			
2.1. Desfășurarea dialogului de politici privind participarea publică, cu includerea organizațiilor și inițiativelor locale, celor sectoriale și celor care reprezintă grupurile minoritare, vulnerabile și/sau marginalizate. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, Centrul de Politici și Reforme (proiectul INSPIRED Moldova, finanțat de UE)	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare Participarea publică, consultarea părților interesate la toate etapele de elaborare a documentelor de politici și a altor acte normative este reglementată de Legea 239/2008, Legea 100/2017, HG nr. 386/2020, HG nr. 967/2016, HG nr. 574/2024 Propunerea Cancelarie de Stat este de a dezvolta dialogul în domeniul participării civice la procesul decizional al autorităților publice, în cadrul Platformei consultative permanente a CS, Grupul de lucru Cooperarea cu societatea civilă, pentru asigurarea durabilității acestui mecanism. CPR va transmite informații suplimentare privind proiectul implementat.	Nu se acceptă
2.2. Revizuirea/ajustarea Regulamentului-tip cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional în corespundere cu bunele practici internaționale. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, Centrul de Politici și Reforme	Centrul de Politici și Reforme	Comentariu Măsura propusă se regăsește deja în acțiunea 2.7.4, deoarece vizează amendarea HG nr. 967/2016.	Nu se acceptă

		<i>În cadrul ședinței bilaterale cu CPR</i> a fost agreat faptul că propunerea este integrată deja în acțiunea 2.7.4.	
2.3. Elaborarea și promovarea unui ghid de organizare a unui proces participativ de luare a deciziilor pentru autoritățile publice. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, Centrul de Politici și Reforme	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare Acțiunea va fi asigurată în cadrul realizării Programului pentru dezvoltarea OSC (PDOSC) Acțiunea 3. Elaborarea unui ghid al procesului de asigurare a transparenței în procesul decizional, la toate etapele de elaborare și legiferare a deciziilor, inclusiv privind funcțiile și atribuțiile personalului în cadrul Cancelariei de Stat, ministerelor și al altor autorități publice responsabile de dialogul cu organizațiile societății civile <i>În cadrul ședinței bilaterale cu CPR</i> a fost agreat de a nu include acțiunea repetitivă din PDOSC. Totodată, a fost accentuată necesitatea consultării cu OSC a proiectului Ghidului. Cancelaria de Stat va asigura procesul participativ de elaborare a Ghidului.	Nu se acceptă
2.4 <i>Reformularea acțiunii 2.7.2.</i> după cum urmează: Evaluarea eficienței portalului de consultare publică particip.gov.md .	Cancelaria de Stat	Comentariu Formularea mai laconică și exactă a acțiunii	Se acceptă
2.5. <i>Concretizarea și completarea indicatorilor de monitorizare la acțiunea nr. 2.7.3:</i> Nr. consultărilor desfășurate; Nr. de participanți la consultări, dezagregat: din autorități publice de diferit nivel; din organizații ale societății civile	Cancelaria de Stat	Comentariu Consultarea cu OSC a rezultatelor studiilor include atât activități de consultare primară a constatărilor și recomandărilor studiilor, în ședințe cu diverse grupuri implicate în procesul decizional, cât și prezentarea propriu-zisă a rezultatelor finale ale studiilor. Totodată, se consideră relevanți indicatorii de participare la consultări: numărul consultărilor desfășurate și a participanților la acestea.	Se acceptă

<p>2.6. La acțiune 2.7.4, se propune <i>inclusiunea Ministerului Justiției la autoritățile responsabile.</i></p> <p>De asemenea, indicatorul de monitorizare se va expune în redacția „Act normativ aprobat de Guvern”.</p>	<p>Cancelaria de Stat</p>	<p>Comentariu Dacă inițierea modificărilor legislative poate fi asumată de orice autoritate publică centrală, elaborarea (în baza propunerilor autorității- inițiatore) și promovarea proiectului de modificare a Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și a cadrului conex ține la moment de competența Ministerului Justiției. La indicatorul de monitorizare, în marja Planului de acțiuni pentru guvernare deschisă 2023-2025, aprobat prin act normativ guvernamental, este logică asumarea unui indicator ce ține de competența Guvernului.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>2.7. La acțiunea 2.7.5, se propune <i>decalarea termenului de implementare pentru anul 2025.</i></p>	<p>Cancelaria de Stat</p>	<p>Comentariu Activitățile relevante acțiunii date vor fi inițiate după finalizarea evaluării platformei, în paralel cu realizarea acțiunii nr. 2.7.7.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>2.8. La acțiunea 2.7.6, se propune <i>decalarea termenului de implementare a acțiunii pentru anul 2025</i>, atunci când vor fi desfășurate activitățile de dezvoltare a funcționalului portalului particip.gov.md. De asemenea, în cadrul prezentei acțiuni, se propune crearea unui grup de lucru mixt dintre autoritățile publice centrale și locale și OSC pentru consultarea soluțiilor propuse pentru fiecare etapă de dezvoltare a portalului. <i>La indicatori de monitorizare, se propune: Grup de consultare instituit și Numărul ședințelor desfășurate.</i></p>	<p>Cancelaria de Stat</p>	<p>Comentariu Dezvoltarea portalului a fost acceptată pentru finanțare din bugetul de stat în anul 2025 (Cadrul bugetar pentru termen mediu). Pentru a asigura corespunderea perfecționării portalului la necesitățile tuturor utilizatorilor: (i) autorități publice centrale; (ii) autorități publice locale de nivel I și de nivel II; (iii) societății civile – organizate, inițiativelor civice și cetățenilor. În argumentarea acestei modificări vine și practica pozitivă a activității grupului de lucru ad-hoc, organizat pe platforma Comitetului de coordonare pentru guvernare deschisă, care este implicat activ în dezvoltarea modulului <i>Acces la informații</i> pe platforma e-Democrație.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>2.9. La acțiunea 2.7.7, se propune <i>extinderea termenului de implementare pentru anul 2025</i></p>	<p>Cancelaria de Stat</p>	<p>Comentariu</p>	<p>Se acceptă</p>

		Din considerentele planificării bugetare a mijloacelor financiare în bugetul de stat pentru dezvoltarea portalului particip.gov.md pentru anul 2025, se consideră oportun de a decala termenul de implementare a acțiunii pentru anul respectiv.	
2.10. La acțiunea 2.7.9, se propune prelungirea termenului de implementare a acțiunii și pentru anul 2025.	Cancelaria de Stat	<p>Comentariu</p> <p>Reieșind din dinamica și interesul crescut al autorităților publice centrale pentru asigurarea respectării standardelor de transparență și participare în procesul decizional, se consideră oportun de a implementa prezenta acțiune și pe parcursul anului 2025.</p> <p>De asemenea, se consideră oportună cooperarea cu NDI (National Democratic Institute) în dezvoltarea capacităților autorităților publice centrale în aplicarea practică a tehnicilor de transparență, participare și asigurare a funcționalității platformelor consultative permanente. Totodată, menționăm aici și recomandarea Mecanismului Independent de Raportare al OGP: Asigurarea eficacității practice a platformelor consultative permanente.</p>	Se acceptă
2.11. Reformularea acțiunii 2.7.14 după cum urmează: Elaborarea și diseminarea cursului online privind guvernarea deschisă (configurat pentru acces larg), cu plasarea acestuia pe platforma MLearn și platforma online de instruire a CALM. Totodată se modifică termenul de implementare – doar pentru 2025 <i>Responsabili de implementare:</i> Cancelaria de Stat Congresul Autorităților Locale din Moldova, Parteneri de dezvoltare <i>Indicatori de monitorizare:</i> Curs online dezvoltat Nr. accesări ale cursului	Cancelaria de Stat	<p>Comentariu</p> <p>În primul rând, se consideră oportun de a extinde această acțiune pentru funcționarii din autoritățile centrale și locale. Reieșind din practica de instruire pentru funcționarii din autoritățile publice locale, se consideră relevant de a asigura accesul la instruire preponderent în format online.</p> <p>De asemenea se planifică configurarea cursului cu acces larg, pentru a putea fi accesat și de către organizațiile societății civile interesate de domeniul guvernării deschise.</p>	Se acceptă

		Diseminarea informației despre accesarea cursului urmează a fi diseminată de către Cancelaria de Stat, pentru autoritățile publice centrale și de către CALM, pentru autoritățile publice locale de nivel I și II.	
Angajamentul 6 Achiziții publice deschise			
3. Aprobarea Conceptului de re-engineering pentru sistemul electronic de achiziții din perspectiva integrării și interoperabilității acestuia la nivel național și european	Ministerul Finanțelor	Comentariu <i>Responsabili de implementare:</i> Ministerul Finanțelor Agenția Achiziții Publice <i>Termen de implementare:</i> 2025 <i>Indicator de monitorizare:</i> Hotărâre de Guvern aprobată	Se acceptă
Alte angajamente			
5. <i>Completarea angajamentului nr. 5 cu acțiune:</i> Capacitarea autorităților publice privind consultarea bugetelor anuale și elaborarea „bugetelor pentru cetățeni”. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, OSC-uri	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare Consultarea publică a proiectelor de acte normative în domeniul finanțelor publice nu ține de competența Cancelariei de Stat. Ministerul Finanțelor a menționat că la moment nu dispune de resurse necesare implementării propunerii înaintate.	Nu se acceptă
5. <i>Completarea PAGD 2023-2025 cu Angajamentul 7:</i> <i>Date deschise cu următoarele acțiuni:</i> 1. Aprobarea proiectului de Lege cu privire la datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public 2. Aprobarea proiectului de Lege privind guvernanta datelor <i>Responsabili:</i> Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția de Guvernare Electronică	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Argumentare Republica Moldova se confruntă cu un cadru normativ insuficient dezvoltat în domeniul datelor deschise și guvernantei datelor, ceea ce limitează transparența și responsabilitatea administrației publice. În absența unui cadru legal armonizat cu standardele europene, există dificultăți în reutilizarea informațiilor din sectorul public, accesibilitatea datelor dinamice și valorificarea seturilor de date cu valoare ridicată. Această situație împiedică utilizarea eficientă a datelor pentru inovare, cercetare și dezvoltarea serviciilor publice digitale,	Se acceptă

		reducând astfel impactul potențial al datelor deschise asupra transformării digitale a țării. Obiectivul major al noului angajament este definirea și elaborarea cadrului național de reglementare în domeniul datelor deschise și guvernantei datelor.	
6. <i>Includerea în PAGD 2023-2025 a acțiunilor privind datele deschise:</i>	Centrul de Politici și Reforme	A fost solicitată opinia instituțională a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării	
6.1. Delimitarea de responsabilități și setarea unei autorități cu rol de coordonare a datelor deschise (inclusiv prin analiza nevoii unei noi entități responsabile). <i>Responsabili:</i> Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Cancelaria de Stat	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare Acest aspect este deja prevăzut în proiectul de lege cu privire la datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public. A fost agreat faptul că atribuțiile respective vor fi preluate de către MDED.	Nu se acceptă
6.2. Elaborarea normelor de implementare a legislației privind date deschise, îndrumări metodologice și definirea seturilor de date cu valoare înaltă care vor fi publicate inițial în format deschis. <i>Responsabili:</i> Cancelaria de Stat, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare Prevăzut prin proiectul MDED privind guvernanta datelor În ceea ce privește îndrumările metodologice și definirea seturilor de date cu valoare înaltă care vor fi publicate inițial în format deschis, aceste aspecte nu sunt deloc simple și implică transpunerea a încă 2 directive care sunt planificate pentru anul 2026 în Planul Național de Aderare.	Nu se acceptă
6.3. Consultarea și stabilirea criteriilor și a formatelor de publicare a informației în formate deschise. <i>sau</i> Elaborarea programelor de capacitate pentru autoritățile publice pentru publicarea informației în formatele deschise, definite în pct.33, alin. 7) din Hotărârea nr. 728 din 26.09.2023 cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora.	Centrul de Politici și Reforme	Argumentare MDED: Consultarea și stabilirea criteriilor și a formatelor de publicare a informației în formate deschise implică transpunerea a încă 2 directive care sunt planificate pentru anul 2026 în Planul Național de Aderare.	Nu se acceptă

<p><i>Responsabil:</i> Cancelaria de Stat</p> <p>7. Includerea în PAGD a unor acțiuni importante, care au fost prevăzute și abandonate în mai multe planuri anterioare și care au rămas neimplementate.</p> <p>a. Cu titlu de exemplu poate servi una dintre acțiunile prevăzute în Planul de acțiuni pentru o guvernare deschisă pe anii 2012-2013, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 195/2012 - Lansarea portalului on-line www.petitii.gov.md. Se preconiza elaborarea și lansarea portalului www.petitii.gov.md, în cadrul căruia urma să fie posibilă remiterea petițiilor în format electronic către autoritățile publice, cu posibilitatea ca petiționarii să poată vizualiza itinerarul petiției, funcționarul public responsabil de examinarea petiției etc. De asemenea, urma să fie facilitat procesul de generare a rapoartelor privind examinarea petițiilor, pe care urmează să le întocmească și prezinte/transparentizeze autoritățile publice. Întrucât în prezent Agenția de Guvernare Electronică lucrează asupra creării Sistemului Informațional Automatizat (SIA) e-Petiții, ar fi oportun de a include activitatea de Elaborare și lansare a SIA E-Petiții în PAGD 2025 și a o complementa cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea cadrului normativ, instituțional și tehnic în scopul implementării sistemului de elaborare și lansare a petiționare online; - instruirea funcționarilor publici cu privire la portalul e-Petiții; - promovarea avantajelor petiționării electronice între cetățeni; - elaborarea și diseminarea unor ghiduri pentru cetățeni care i-ar ghida în utilizarea portalului, dar și în procesul de petiționare; - asigurarea publicării pe paginile web ale autorităților publice a rapoartelor anuale privind examinarea petițiilor și primirea persoanelor în audiență. <p>b. Ar fi oportună și reluarea uneia din acțiunile prevăzute</p>	<p>Transparency International Moldova</p>	<p>Comentariu</p> <p>Menționăm că, platforma e-Democrație, propusă de către AGE a fi inclusă în Planul actual de acțiuni, conține modulul e-Petiții, configurat în corespundere cu propunerea Transparency International -Moldova. Astfel, conform Conceptului platformei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 564/2024 platforma e-Democrație reprezintă o „platformă ca serviciu” (Platform-as-a-Service, PaaS) care asigură un mecanism unic din punct de vedere tehnic – prin utilizarea unor instrumente și interfețe automatizate unice de comunicare destinate pentru depunerea și prelucrarea inițiativelor civice (petițiilor colective) și a petițiilor individuale, transmiterea și prelucrarea mesajelor de feedback, oferite de cetățeni și companii în legătură cu serviciile publice și procesele administrative, precum și pentru desfășurarea consultărilor publice sub formă de sondaje de opinie ca parte a procesului de luare a deciziilor.</p> <p>Scopul principal al platformei e-Democrație este creșterea participării civice la procesele de luare a deciziilor din administrațiile publice, oferind cetățenilor următorul set de servicii digitale ușor de utilizat și convenabil:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. e-Petiție – serviciu digital care permite depunerea și prelucrarea: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. inițiativelor civice (petițiilor colective); 1.2. petițiilor individuale; 2. e-Feedback – serviciu digital care permite transmiterea și prelucrarea mesajelor de feedback, oferite de cetățeni și companii în 	<p>Se acceptă parțial</p>
--	---	---	----------------------------------

<p>în Planul de acțiuni pentru o guvernare deschisă pentru anii 2016-2018, aprobat prin HG nr. 1432/2016 – Asigurarea transparenței datelor privind performanța autorităților publice, eficientizarea procesului de monitorizare și responsabilizare în sectorul public. În acest sens, ar fi importantă nu numai elaborarea unor fișe de pontaj, dar și publicarea acestora pe paginile web ale entităților vizate. Mai mult, un imperativ ar fi dezvoltarea unor fișe de pontaj pentru autoritățile anticorupție – Autoritatea Națională de Integritate și Centrul Național Anticorupție. Dezvoltarea fișelor de pontaj ar trebui să fie precedată de dezvoltarea unui set de indicatori de performanță instituțională, care ar trebui să fie specifici, măsurabili, realizabili, relevanți și determinați în timp.</p>		<p>legătură cu serviciile publice și procesele administrative;</p> <p>3. e-Survey – serviciu digital care permite desfășurarea consultărilor publice sub formă de anchete ca parte a procesului de luare a deciziilor.</p> <p>Implementarea serviciilor menționate supra, ca parte a platformei e-Democrație, va crește accesul cetățenilor la activitățile de guvernare, transparența autorităților administrației publice centrale și locale și va contribui direct la îmbunătățirea calității serviciilor și a proceselor administrative.</p> <p>Totodată, conform recomandării reprezentanților OGP se consideră relevantă abordarea de a implementa acțiunile restante din planurile anterioare fără preluarea acestora în Planul actual, iar la raportarea către Mecanismul Independent de Raportare se vor menționa și rezultatele pe acțiunile date.</p>	
<p>8. Consolidarea angajamentului anticorupție și integritate din PAGD 2023-2025 cu acțiuni specifice, cum ar fi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - publicarea pe paginile web ale entităților publice a informațiilor privind normele și procedurile de etică și meritocrație aplicabile, inclusiv componenta nominală a comisiilor de concurs și a comisiilor de disciplină; - elaborarea și publicarea pe paginile web ale entităților publice a unor instrucțiuni clare, destinate publicului, privind procedurile de angajare a răspunderii disciplinare a agenților publici (în special – modul de sesizare a comisiilor de disciplină); - elaborarea și publicarea pe paginile web ale entităților publice a unor ghiduri privind avertizările de integritate. 	<p>Transparency International Moldova</p>	<p>Argumentare</p> <p>În Planul de acțiuni actual, componenta anticorupție se referă exclusiv la transparentizarea procesului de raportare la UNCAC. Se propune preluarea recomandării în speță, pentru discuții și, după caz, dezvoltare în etapa incipientă de elaborare a următorului Plan de acțiuni pentru guvernare deschisă, planificată pentru prima jumătate a anului 2025.</p>	<p>Nu se acceptă</p>

<p>9. Sporirea transparenței în activitatea întreprinderilor administrate de stat – includerea acestei acțiuni ar putea fi însoțită de o serie de subacțiuni, precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevenirea secretizării abuzive a informațiilor despre activitatea întreprinderilor, inclusiv prin informarea/instruirea conducătorilor și a reprezentanților fondatorilor la tema accesului la informații și dezvăluirii informațiilor; - transparentizarea rezultatelor activității consiliilor de administrație a întreprinderilor, inclusiv prin publicarea dării de seamă privind exercitarea funcțiilor, pe pagina web a întreprinderii; - dezvoltarea paginilor web ale întreprinderilor, cu includerea unei rubrici vizibile <i>Dezvăluirea informației</i>, care ar cuprinde, cel puțin: statutul, regulamentele interne, raportul anual (complet), raportul de audit în varianta integrală, achizițiile planificate și realizate. În cazul întreprinderilor care nu dispun de pagină web, informațiile pot fi plasate pe paginile web ale fondatorilor; - plasarea de către fondatori, pe paginile lor web, a informațiilor obligatorii referitoare la activitatea întreprinderilor administrate; - crearea, eventual cu suportul donatorilor, a unui mecanism de colectare și arhivare a datelor despre activitatea întreprinderilor. 	<p>Transparency International Moldova</p>	<p>Argumentare</p> <p>Pentru îmbunătățirea semnificativă a gestionării proprietății publice, asigurând astfel o guvernare eficientă și transparentă a întreprinderilor cu capital de stat, Guvernul a aprobat prin Hotărârea nr. 742/2024 Programul privind administrarea proprietății publice de stat pentru anii 2024-2027, ale cărui obiective sunt:</p> <p><u>Obiectivul general 1.</u> Raționalizarea administrării proprietății de stat în vederea dezvoltării infrastructurii strategice și asigurării funcțiilor social-economice critice;</p> <p><u>Obiectivul general 2.</u> Consolidarea capacităților de management al proprietății publice în baza principiilor de transparență, eficiență și integritate;</p> <p><u>Obiectivul general 3.</u> Îmbunătățirea guvernantei corporative în cadrul întreprinderilor de stat și al societăților comerciale cu capital de stat.</p> <p>Obiectivul specific 3.1 urmărește atingerea rezultatelor precum: nominalizarea membrilor organelor de conducere ale întreprinderilor cu capital de stat prin concurs, în exclusivitate, în baza criteriilor de profesionalism și integritate; includerea în componența consiliilor de administrație a întreprinderilor cu capital de stat (prioritar nepasibile de privatizare) a membrilor independenți, cel puțin a unui membru; stabilirea indicatorilor de performanță pentru organele de conducere ale întreprinderilor cu capital de stat și corelarea salarizării acestora cu nivelul de performanță realizat; elaborarea, aprobarea și implementarea codului de conduită în cadrul întreprinderii cu capital de stat;</p>	<p>Nu se acceptă</p>
--	---	--	-----------------------------

		<p>depolitizarea funcției de director interimar al întreprinderilor cu capital de stat etc.</p> <p>Obiectivul specific 3.2 urmărește asigurarea transparenței și eficientizarea guvernantei întreprinderilor cu capital de stat prin: elaborarea și implementarea documentelor de orientare pe termen mediu pentru materializarea așteptărilor statului pentru fiecare întreprindere cu capital de stat inclusă în categoria nepasibilă privatizării; implementarea codurilor de guvernanta corporativă, precum și monitorizarea implementării acestora; asigurarea transparenței modului de implementare a contractelor de parteneriat public-privat, de concesiune sau de privatizare etc.</p> <p>Realizarea obiectivului specific 3.3 urmărește îmbunătățirea mecanismelor de evaluare și raportare prin automatizarea procesului de raportare al întreprinderilor cu capital de stat prin intermediul interfeței sistemului informațional integrat al instituției responsabile de implementarea politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice; completarea conținutului Raportului privind administrarea și deetatizarea patrimoniului public, inclusiv cu informații referitoare la analiza performanței organelor de conducere ale întreprinderilor cu capital de stat, analiza rezultatelor misiunilor de audit la companiile de stat, precum și analiza nivelului de implementare a recomandărilor acestora și a codului de guvernanta ș.a.</p>	
--	--	---	--

		Programul este însoțit de un Plan de acțiuni detaliat, prin implementarea cărora se va asigura atingerea obiectivelor trasate.	
<p>10. Asigurarea accesului la datele din Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat. Având în vedere problemele identificate de către Curtea de Conturi în dezvoltarea și utilizarea unor sisteme informaționale automatizate de stat, ar fi necesară asigurarea accesului la datele din Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea sistemului și descrierea succintă a acestuia; - entitatea care l-a elaborat și utilizatorii; - anul dezvoltării/transmiterii spre utilizare; - costurile suportate la dezvoltare. 	Transparency International Moldova	<p>Argumentare</p> <p>Opinia I.P. AGE: Sistemul informațional ”Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” (în continuare – SI Registru) a fost elaborat ca urmare a lipsei unei evidențe centralizate a resurselor și sistemelor informaționale de stat existente sau care urmează să fie implementate. Astfel, prin instituirea SI Registru autoritățile și instituțiile publice au la dispoziție un mecanism de evidență a resurselor și sistemelor informaționale de stat, ce va contribui la facilitarea reutilizării soluțiilor tehnice existente și a interoperabilității acestora.</p> <p>Pentru consultarea conținutului SI Registru nu este necesară autentificarea. Informația din Registru este publică și poate fi consultată fără autentificare.</p> <p>La data de 4 decembrie 2024, în SI Registru sunt înregistrate 100 de sisteme informaționale și 6 resurse, astfel pentru fiecare din acestea pot fi vizualizate informații care se referă la deținătorul SI, cu care sisteme și platforme guvernamentale partajate este integrat sistemul respectiv, funcționalitățile de bază, cadrul normativ care reglementează acest sistem informațional, descrierea sistemului.</p> <p>Urmare a celor expuse mai sus, considerăm inoportună includerea acțiunii respective, întrucât ea deja este realizată.</p>	Nu se acceptă

<p>11. Asigurarea accesibilității digitale a persoanelor cu dizabilități. Un accent aparte în PAGD pentru a. 2025 ar trebui pus pe necesitățile persoanelor cu nevoi speciale/dizabilități. În acest sens, ar trebui planificată analiza necesităților acestor persoane, elaborarea unui modul de instruire adecvat nevoilor lor, dezvoltarea terminologiei necesare în limbajul gesturilor pentru comunicarea cu instituțiile publice și un ghid special pentru aceste persoane. În context, ar fi binevenite activitățile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reviziunea cadrului legal în vederea îmbunătățirii accesibilității digitale a resurselor electronice pentru persoanele cu dizabilități; - efectuarea unei analize a necesităților în software specializat pentru persoanele cu dizabilități (pentru a putea vizualiza textele la computer sau telefonul mobil). 	<p>Transparency International Moldova</p>	<p>Argumentare</p> <p>În conformitate cu pct. 7 din Regulamentul cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, site-urile web oficiale trebuie să fie adaptate pentru accesarea de pe echipamente mobile (smartphone-uri), precum și pentru accesarea de către persoanele cu dizabilități, prin asigurarea unui sistem de sonorizare a conținutului informațional.</p> <p>Suplimentar, pct. 25 prevede:</p> <p>La elaborarea site-urilor web oficiale se vor respecta, pe cât este posibil, următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utilizarea etichetelor adecvate pentru imagini și alte elemente media pentru a permite cititorilor de ecran să descrie și să transmită informații vizuale persoanelor cu deficiențe de vedere sau orbilor; 2) utilizarea culorilor contrastante, pentru a facilita citirea textului și navigarea pe pagina site-ului weboficial pentru persoanele cu deficiențe de vedere sau deficiențe de culoare; 3) utilizarea unei structuri clare a site-ului web oficial, inclusiv ordonarea logică a informațiilor, și utilizarea unor titluri și subtitluri în vederea facilitării navigării și citirii pentru persoanele cu dizabilități cognitive sau de învățare; 4) implementarea unui meniu simplu și accesibil cu ajutorul tastaturii, astfel încât persoanele cu dizabilități fizice sau cu deficiențe de vedere să poată naviga ușor; 5) utilizarea unui limbaj clar și simplu, pentru ca informațiile să fie ușor de înțeles de către toți utilizatorii, inclusiv de către persoanele cu 	<p>Nu se acceptă</p>
---	---	--	-----------------------------

		<p>deficiențe de învățare sau persoanele cu dizabilități cognitive;</p> <p>6) utilizarea funcției de transcriere sau de subtitrare, în scopul facilitării accesului la informații audio și video pentru persoanele cu deficiențe de auz;</p> <p>7) implementarea unui sistem de tipărire ușor de utilizat, astfel încât persoanele cu dizabilități de vedere să poată imprima paginile web oficiale în format mare, pentru a le facilita citirea;</p> <p>8) testarea și verificarea site-urilor web oficiale cu ajutorul unui software de testare a accesibilității, astfel încât să se asigure că toți utilizatorii, inclusiv persoanele cu dizabilități, pot accesa și utiliza cu ușurință informațiile și serviciile oferite de site-urile web oficiale.</p> <p>În context menționăm că, abordarea în cazul accesibilității informației digitale pentru persoanele cu dizabilități a fost de a asigura accesul tuturor persoanelor cu dizabilități la toate informațiile de interes public plasate pe site-urile oficiale ale autorităților.</p>	
<p>12. Extinderea guvernării deschise la nivel local, în calitate de măsuri/acțiuni ar putea servi:</p> <p>a) organizarea instruirilor pentru aleșii locali și angajații APL la subiectul guvernării deschise;</p> <ul style="list-style-type: none"> • familiarizarea aleșilor locali cu procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, precum și de audiere/consultare a proiectelor elaborate; • crearea unei baze de date a inițiativelor de guvernare deschisă/bunelor practici la nivelul APL, organizarea schimbului de experiență; • dezvoltarea și actualizarea paginilor web ale APL, în cazul în care acestea nu dispun de ele – plasarea 	<p>Transparency International Moldova</p>	<p>Argumentare</p> <p>Planul actual de acțiuni pentru guvernare deschisă conține Acțiunea 2.7.14. Instruirea funcționarilor din cadrul autorităților publice locale privind guvernarea deschisă</p> <p>Pentru implementarea rezultativă a acțiunii, membrii Comitetului au venit cu propuneri ce vizează mai multe sub-acțiuni ce pot aduce valoare adăugată atât rezultatelor finale, cât și indicatorilor de monitorizare cantitativi și calitativi ai acțiunii, printre acestea fiind:</p>	<p>Nu se acceptă</p>

<p>informațiilor pe paginile web ale consiliilor raionale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • acordarea asistentei APL în administrarea paginilor web APL cu interfață similară, consistentă. 		<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unui curs online despre Guvernarea deschisă; • Plasarea și diseminarea cursului pe platformele online de instruire: MLearn, ELearn și platforma CALM; • Urmărirea datelor privind accesarea cursului și rata de promovare a acestuia. <p>În acest sens urmează: Identificarea partenerului de dezvoltare pentru suport în elaborarea cursului on-line privind Guvernarea Deschisă. Plasarea cursului pe platformele de instruire on-line ale Guvernului și CALM. Promovarea și monitorizarea accesării cursului.</p> <p>Torodată, menționăm că în conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 79/2024 cu privire la Planul de formare și dezvoltare profesională a personalului din autoritățile publice pentru anul 2024, pentru Primari și consilieri locali (primul mandat), în număr de 100 persoane, a fost planificat cursul Aspecte generale privind buna guvernare locală (Curs de formare inițială, 40 de ore).</p> <p>În anul 2023, în cadrul apelului de a se alătura OGP Local, 6 autorități locale din RM au depus declarații preliminare de aderare. În final, de către echipa OGP au fost acceptate Primăria Leova și Primăria Căușeni.</p> <p>La subiectul paginilor web oficiale ale APL, a se vedea comentariul la propunerea nr. 1.6.</p>	
--	--	--	--